

Muistio

Paikka	Teams/		
Päiväys	18.5.2026	Aika	klo 14.30-16:00
Kutsutut			
	Tiina Hovi	Siikajoen kunta	
	Merja Ojanperä	Siikajoen kunta	
	Matti Toppila	Ruukin Yrityspuisto Oy	
	likka Ranta	Sweco	
	Tiia Luukkonen	Sweco	
	Laura Ohenoja	Sweco	
	Päivi Maaranen	Museovirasto	
	Matleena Riutankoski	Oulun museo- ja tiedekeskus	
	Touko Lisko	maanomistaja	

Siikajoen Jussinkankaan asemakaava.

Muinaismuistolain 13§ mukainen neuvottelu

1 Avaus ja järjestäytyminen

Puheenjohtajana toimi Laura Ohenoja. Muistion laati likka Ranta

2 MML 13 § mukainen menettely

Neuvottelu järjestettiin muinaismuistolain (295/1963) 13 §:n mukaisena neuvotteluna. Muinaismuistolain 13 §:n mukaisessa neuvottelussa arvioidaan edellytykset kaavahankkeen toteuttamiselle sekä tarvittavien arkeologisten tutkimusten sisältö ja riittävyys.

Laura Ohenoja esitteli muinaismuistolakia ja sitä koskevia toimenpiteitä

- Kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja muistoina Suomen aikaisemmasta asutuksesta ja historiasta. Ilman tämän lain nojalla annettua lupaa on kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen kielletty (MML 1§)
- Yleisen tien tekemistä, rautatien, kanavan tai lentokentän rakentamista, vesistön säännöstelyä tai muuta sellaista yleistä työhanketta taikka kaavoitusta suunniteltaessa on hyvissä ajoin otettava selko siitä, saattaako hankkeen tai kaavoituksen toimeenpaneminen tulla koskemaan kiinteää muinaisjäännöstä. Jos niin on laita, on siitä viipymättä ilmoitettava muinaistieteelliselle toimikunnalle asiasta neuvottelemista varten. Neuvottelussa on kuultava maanomistajaa. Jos1 momentissa tarkoitetussa neuvottelussa ei päästä yksimielisyyteen, on muinaistieteellisen toimikunnan alistettava asia valtioneuvoston ratkaistavaksi. (MML 13 §)
- Valmistelussa kuullaan alueellista vastuumuseota ja maanomistajaa
- Mikäli todetaan, että muinaisjäännökseen voidaan kajota tulee neuvottelun yhteydessä myös keskustella tutkimuksen ehdoista
- Muistio liitetään hankkeen suunnittelumateriaaliin ja siinä kirjatut johtopäätökset ovat sitovia. Muistio liitetään myös kaavaselostukseen ja viitteenä kaavamääräykseen

3 Asian aiempi valmistelu

- Jussinkankaan asemakaava-alueella on suoritettu arkeologinen inventointi vuonna 2025 (Sweco Finland). Alueelta dokumentoitiin kolme tervahautaa ja yksi hiilimiilu, jotka määriteltiin kiinteiksi muinaisjäänöksiksi.
- Oulun museo- ja tiedekeskus on kaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossaan edellyttänyt MML 13 §:n mukaista neuvottelua.
- Kaava-alueen muinaisjäänöskohteista on käyty alustava suunnittelu-palaveri (02.04.2026), jossa käytiin läpi tarvetta 13 § neuvottelulle ja mille kiinteille muinaisjäänöksille neuvottelu kohdistetaan.

4 Hanketoimijan tavoitteet

- Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa monipuolinen teollinen toiminta.
- Kaava mahdollistaa mm. seuraavia toimintoja:
 - Biokaasulaitokset
 - Vetyelektrolyysi 20 MW
 - Datakeskus 100 MW
- Alue osoitetaan pääosin teollisuus- ja varastorakennusten alueeksi (T), mukaan lukien vaarallisia kemikaaleja käsittelevä toiminta (T/kem).

5 Muinaisjäänökset kaava-alueella

Neuvottelussa tarkasteltiin seuraavia kohteita:

Peräkangas 1 (1000095618)

- tervahauta (sm-3)
- sijainti: kortteli 325 (T-alue)

Peräkangas 2 (1000095619)

- hiilimiilu (sm-4)
- sijainti: energihuollon alue (EN)

Molemmat kohteet sijoittuvat suunnitellun maankäytön alueelle.

6 Maanomistajan kuuleminen

- Kiinteistön 748-411-6-18 maanomistaja oli neuvottelussa mukana ja totesi, ettei ole esitettyjä kohteita maastosta löytänyt. Olisi hyvä, jos muinaismuistokohteita voitaisiin merkitä maastoon kun ne inventoinnissa havaitaan, ettei esim. maanrakennustöiden yhteydessä vahingossa vahingoitettaisi kohteita. Kohteen sm-3 läheisyyteen on mm. rakennettu tienpenkka ja kohteen sm-4 läheisyydestä on aikoinaan 1980-luvulla otettu soraa Lautakankaantien rakentamiseen.
- Laura totesi, että molemmista kohteista otetuissa maanäytteissä on löytynyt reilusti hiiltä, joiden perusteella kohteet on todennettu hiilimiiluksi ja tervehaudaksi.

- Matleena huomautti, että energiahuollon (EN) alueella sijaitsevan kohteen sm-4 suojelu voitaisiin turvata huomioimalla pylvässiijoittelu, mutta riskinä kohteen vaarantumiselle on alueelle mahdollisesti sijoittuvat maakaapelit ja muu maankäyttöä muokkaava infrarakentaminen. Usein kohteita voi olla haasteellista tunnistaa. Museo merkitsee tarvittaessa kohteet maastossa.
- Maanomistaja toi esille, että on hyvä, että kohteet on huomioitu, mutta yksittäinen kohde ei saisi tarpeettomasti rajoittaa kaavailtua rakentamista. Esim. biokaasutuotanto on "tämän päivän tervan polttoa"

7 Päätoisehdotus

Neuvottelussa todettiin:

- Kaavan toteuttaminen edellyttää kajoamista kiinteisiin muinaisjäänneksiin Peräkangas 1 (1000095618) ja Peräkangas 2 (1000095619). Muinaisjäänneksien on katsottu tuottavan merkitykseensä nähden kohtuutonta haittaa kaavan mukaiselle maankäytölle.

Näin ollen:

- Kohteisiin voidaan kajoata,
- edellyttäen että ennen kajoamista suoritetaan riittävät arkeologiset tutkimukset.

Museovirasto:

- määrittää tutkimusten sisällön yhteistyössä alueellisen vastuumuseon kanssa
- myöntää tutkimusluvan (MML 10 §)
- arvioi tutkimusten riittävyyden ja hyväksyy niiden tulokset

Riittävien tutkimusten jälkeen kohteet merkitään ei-rauhoitetuiksi muinaisjäänneksirekisterissä. Museovirasto antaa lisäksi kirjallisen lausunnon asiassa.

8 Tutkimukset ja kustannukset

- Tutkimukset toteutetaan arkeologisina kaivauksina ja dokumentointina
- Tutkimukset kohdennetaan kiinteistölle 748-411-6-18
- Hankkeen toteuttaja vastaa tutkimusten kustannuksista (MML 15§)

Tutkimusten kesto:

- maastotyöt: noin 1–2 viikkoa
- raportointi ja käsittely: tyypillisesti enintään noin 1 vuosi

9 Museoviraston ehdotus kaavaselostukseen lisättävästä tekstistä ja kaavamääräysehdoitus:

Lisäys kaavaselostukseen:

- *Muinaismuistolain (295/1963) 13 §:n tarkoittamissa neuvotteluissa on todettu, että kaavan tarkoituksenmukainen toteuttaminen edellyttää seuraaviin kiinteisiin muinaisjäänneksiin kajoamista: Peräkangas 1 (1000095618) ja Peräkangas 2 (1000095619). Muinaisjäänneksien on*

neuvotteluissa todettu tuottavan merkitykseensä nähden kohtuutonta haittaa kaavan tarkoittamalle yhdyskuntakehitykselle. Kaava voidaan toteuttaa ja rakentaminen aloittaa sen jälkeen, kun edellä mainituissa muinaisjäännöskohteissa on suoritettu riittävät arkeologiset tutkimukset. Hankkeen toteuttaja vastaa riittävien kaivaustutkimusten suorittamisesta ja niiden kustannuksista. Tutkimukset kohdennetaan kiinteistölle 748-411-6-18. Kajoavilla esitutkimuksilla voidaan tarkentaa kaivausten tavoitteita ja kohdentumista. Kaivauksin hankitaan tieto muinaisjäännösten ajoituksesta ja rakenteista siten, että muinaisjäännösten tyyppi ja ikä voidaan määrittää. Arkeologisten tutkimusten suorittajalla on oltava muinaismuistolain 10 §:n mukainen tutkimuslupa, jonka myöntää Museovirasto. Museovirasto arvioi tutkimusten riittävyyden tutkimuksen suorittajan laatiman alustavan tutkimusraportin perusteella. Muinaismuistolain 11 §:n tarkoittamaa kajoamislupaa ei kaavan mukaista rakennushanketta varten siten erikseen haeta. Edellä tarkoitettun muinaismuistolain 13 §:n tarkoittaman neuvottelun asiakirjat ovat tämän kaavaselostuksen liitteenä.

Museoviraston ehdotus kaavamääräykseksi esitetyille kahdelle muinaismuistokohteelle:

- Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevista tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto. Muinaismuistolain 13 §:n mukaisesti käytyjen neuvottelujen perusteella kohde voidaan poistaa kaavan toteuttamiseksi sen jälkeen, kun kohde on arkeologisesti riittävästi tutkittu. Tutkimukset edellyttävät muinaismuistolain 10 §:n edellyttämää tutkimuslupaa Museovirastolta. Museovirasto hyväksyy tutkimusten riittävyyden alustavan tutkimusraportin perusteella.

10 Jatkotoimenpiteet

- Kaava-asiakirjoihin lisätään edellä esitetty kaavamääräys ja kaavaselostuksen täydennys
- Tämä muistio liitetään kaavaselostuksen liitteeksi
- Muistio toimitetaan neuvottelun osallistujille (ensin kommentoitavaksi) tiedoksi.